

Memòria

àgora de lleida

Oportunitats i
aliances per a la
ciutat postcovid

30 de juny i 1 de juliol de 2020

ÍNDEX

1. INAUGURACIÓ INSTITUCIONAL	03
Miquel Pueyo, paer en cap de l'Ajuntament de Lleida	03
Quim Torra, president de la Generalitat de Catalunya	03
Joan Talarn, president de la Diputació de Lleida	03
Laia Servera, periodista i directora i presentadora de l'Info-K (CCMA)	04
2. CONFERÈNCIA INAUGURAL: 'DESPRÉS DE LA PANDÈMIA, CANVIARÀ LA NOSTRA VIDA?'; AMB XA- VIER ANTICH	05
3. PRESENTACIÓ DELS EIXOS DE LES JORNADES	06
• 'Governança i excel·lència operatives', amb Jordina Freixanet, tinent d'alcalde i regido- ra de Govern Obert, Qualitat Democràtica i Institucional	06
• 'Imatge, projecció i promoció de la ciutat', amb Toni Postius, tinent d'alcalde i regidor d'Urbanisme	06
• 'Igualtat, diversitat i inclusió', amb Sandra Castro, tinent d'alcalde i regidora d'Educació, Cooperació, Drets Civils i Feminismes	06
• 'Emergència climàtica i sanitària', amb Sergi Talamonte, tinent d'alcalde i regidor d'Habi- tatge i Transició Ecològica	06
4. TAULA DELS PARTITS A L'OPOSICIÓ Ángeles Ribes, portaveu de C's	07
5. LA VISIÓ DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA. Amb els nens i nenes del Plenari dels Infants i dels Adolescents de Lleida i Iman Benataya, de- fensora dels infants, Iman Benataya. Eva Cortijo, periodista i relatora.	08
6. TAULA I: GOVERNANÇA I EXCEL·LÈNCIA OPERA- TIVES. Amb Mariona Lladonosa, Simona Levi, Is- mael Peña-López, Àngels Cabasés i Jaume Ma- gre. Míriam Garcia, relatora.	09
7. TAULA II: IMATGE I PROJECCIÓ DE CIUTAT. Amb Tatxo Benet, Marta Grañó, Josep Maria Llop i Ori- ol Amat. Noèlia Casellas, relatora.	11
8. TAULA III: IGUALTAT, DIVERSITAT I INCLUSIÓ. Amb Blanca Garcés, Xavier Pelegrí, Blanca Valdívila i Joan Cuevas. Laia Riverola, relatora.	14
9. TAULA IV: EMERGÈNCIA CLIMÀTICA I SANITÀRIA. Amb Antoni Trilla, Amaranta Herrero, Magda Pa- rés, Cristina Castells. Laura Cortés, relatora.	16
10. WORKSHOP: ESTRATÈGIES COLLECTIVES PER A LA TRANSFORMACIÓ D'ESPAIS PÚBLICS. Amb Ra- mon Marrades	19
11. CAFÈ-CLOENDA. Amb Miquel Pueyo, Joana Soto, Antoni Gelonch i Carmina Pardo.	24

1. INAUGURACIÓ INSTITUCIONAL

Miquel Pueyo,

paer en cap de l'Ajuntament de Lleida

“Desitjo que amb les jornades es pugui arribar a consensos amplis sobre decisions clau per a la ciutat postcovid. La crisi sanitària ens ha fet veure que les persones som més fràgils i vulnerables del que pensàvem”.

Pueyo ha destacat la relació solidària i generosa a la ciutat com una de les conseqüències del confinament, que ha mostrat una capacitat d'autoorganització destacada. L'alcalde de Lleida, Miquel Pueyo, ha recordat que 675 persones voluntàries han integrat la Xarxa de Solidaritat i que el principal patrimoni de la ciutat són les persones, els seus valors i sentiments.

Els eixos de les jornades es basen en el Pla d'Acció Municipal (PAM), instrument estratègic que recull les línies prioritàries del mandat de l'Ajuntament de Lleida 2019-23. La celebració de l'Àgora de Lleida permetrà obtenir idees i projectes que s'hi incorporaran en el marc de la revisió que s'hi ha fet per adaptar-lo a la situació actual.

La Paeria treballarà per evitar que la crisi que s'ha patit sigui font de desigualtats i que provoqui més dese-

quilibris i afebleixi la cohesió social. El repte de la recuperació pivotarà en dos eixos: les polítiques socials i les polítiques de promoció econòmica. Recollits als objectius de desenvolupament sostenible, en proposa quatre: reducció de desigualtats, ciutats i comunitats sostenibles, acció climàtica i aliança per assolir objectius.

El Paer en Cap ha fet un repàs d'iniciatives d'entitats del tercer sector i també de la mateixa Paeria, a través de l'IMO i de la Regidoria de Persones, Comunitat i Agenda 2030, per paliar els efectes d'aquesta crisi, com la inserció de 432 persones de l'IMO o els ajuts municipals en alimentació, que s'han quadruplicat. En aquesta línia, ha subratllat la importància de fer polítiques de promoció econòmica, adaptades al teixit empresarial de la ciutat; i de sostenibilitat i mobilitat, com implantar la limitació a 30 km/h en la velocitat a la majoria de carrers.

Pueyo ha apostat per crear comunitat. Les administracions, societats i ciutats i, per sobre de tot, les persones, hem de ser respectuosos i tolerants però alhora també hem d'augmentar tant com sigui possible l'eficiència en l'execució dels projectes i hem de posar en relleu i aprofitar les sinergies que puguem establir.

Des de l'Ajuntament de Lleida farem tot el possible per treballar i governar sota aquestes premisses amb la convicció que no tornarem al món del 13 de març i que, per tant, estem en una nova situació que encara, fins a cert punt, només podem albirar.

Quim Torra,

president de la Generalitat

Reconeixement de la iniciativa de Lleida per buscar aliances i oportunitats per construir un futur disruptiu que porti a un nou país. Torra ha assegurat que calen canvis profundíssims, com en l'àmbit de la salut i el socio sanitari o en la gestió de les residències, que han d'estar més integrades en el món sanitari. Ha apuntat a canvis de valors i també a la necessitat de redescobrir el país, “tenir-lo viu”.

Joan Talarn,

president de la Diputació de Lleida

El president de la Diputació de Lleida, Joan Talarn, ha destacat que “la ciutat de Lleida hauria d'aprofundir en una capitalitat còmplice amb els municipis del voltant. Ser la capital és un fet administratiu, però cal trobar

l'equilibri solidari i empàtic que la faci referent real del territori que l'envolta”.

Per a Talarn, el virus, amb el qual s'haurà de conviure, ha condicionat les relacions. I ha afegit que els principis de solidaritat, que s'han vist en aquest període, son més necessaris mai i s'ha d'evitar que els dèbils surtin més dèbils d'aquesta situació.

Laia Servera,

directora de l'Info-K, l'informatiu infantil i juvenil de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals

Servera ha destacat que en el context de la pandèmia viscut, aprendre i entendre el que ens estan explicant és bàsic.

Servera exposa que, de tot el que ha succeït, es queda “amb la sensació de vulnerabilitat que ens ha regalat aquesta crisi perquè sentir-se vulnerable és bastant excepcional i enriquidor”. La seva reflexió ha estat que “vivim en societats on partim d'un excés de prepotència o d'una falsa seguretat o immortalitat, fins i tot. El fet de passar-nos una cosa que també es va produir al segle passat i no vam poder fer-hi res, i ara ens ha tornat a passar a nosaltres, doncs no deixar de ser interessant. Veure's petit de tant en tant pot ser molt

interessant. Això ens obliga a repensar-nos”.

La directora de l'Info K ha explicat també que quan estàs en crisi no hi ha espai pels convencionalismes. “Estàs per treure't de sobre totes aquestes motxilles que portem en el dia a dia perquè estàs més arran de terra, necessites una comunicació més franca, més honesta... més bàsica i allunyada de convencionalismes.”

Demana que en el futur no tinguem la memòria tan curta.

2. CONFERÈNCIA INAUGURAL

‘Després de la pandèmia, canviarà la nostra vida?’

Xavier Antich,

doctor en filosofia i professor d'estètica a la Universitat de Girona

Xavier Antich ha abordat els canvis sobre la pandèmia en la vida de les persones. Ha assenyalat que en aquest aspecte “hi ha més dubtes que certeses, donat que s’ha produït un esdeveniment absolutament imprevist. De fet, ningú no podia imaginar res així”.

Antich ha posat en relleu que “s’ha d’aprendre de l’experiència de la incertesa i la vulnerabilitat, perquè cada cop ens sentíem més forts i segurs i el virus ha mostrat que la vida humana és vulnerable i fràgil”. Una conseqüència de la pandèmia és que “ens haguem de preguntar si som capaços d’assumir l’extrema vulnerabilitat a la qual ens ha confrontat”.

Antich ha exposat cinc apunts de l’experiència viscuda en aquesta situació d’excepcionalitat per la Covid-19.

1. El confinament i la reclusió, per garantir la

seguretat sanitària: han estat una expressió de responsabilitat individual i un instrument de solidaritat perquè s’ha fet per protegir-se un mateix i als altres. Això ha enfortit el sentiment de pertinença i el vincle comunitari. I ha distingit que la distància social ha estat física però ha portat a la proximitat social i personal.

2. La percepció de la seguretat va canviar amb l’11 de setembre de 2001, moment en què per garantir aquesta seguretat es va passar al davant de molts drets personals i es van restringir drets i llibertats. Segons Antich, hi ha un risc real que ara pugui passar una cosa semblant i que es mantinguin les restriccions. Els poders ho han utilitzat per incrementar el control sobre la població. Per això, pregunta si tot està permès en nom de la protecció sanitària i quin risc s’està disposat a assumir.

3. Fronteres i les classes socials. El doctor en filosofia ha afirmat que és un disbarat dir que la pandèmia no en coneix. La desigualtat social i econòmica assegura la discriminació perquè si bé els virus no ho fan, els comportaments humans sí. La crisi sanitària pel coronavirus ha exposat i explotat les desigualtats de tota mena, de gènere, educatives, econòmiques,

etc. i cal analitzar de quina manera. La pandèmia reconeix fronteres i és més dura per als qui viuen en la banda de les desigualtats. Antich ha dit que un dels efectes més clars del confinament ha estat l’increment de la dependència dels dispositius electrònics, del conjunt de pantalles, l’única manera de tenir contacte amb el món. El xoc digital alerta del risc de generar un nou context més desequilibrat on prima la relació a distància i on també hi ha el perill de la vigilància i el control digital. En l’entorn postcovid hi haurà canvis i hauríem de ser capaços d’afavorir els que fomenten la sociabilitat. Ha citat el filòsof Karl Popper, que ja advertia davant una societat en què els humans gairebé no es trobaven mai. D’aquí que calgui posar a prova el model de sociabilització i quin model de relacions es reequilibra i es fomenta. Antich ha conclòs que no podem tornar a la normalitat, perquè precisament la normalitat que es tenia abans era el problema.

3. PRESENTACIÓ DELS EIXOS DE LES JORNADES

Governança i excel·lència operatives

Jordina Freixanet,

tinent d'alcalde i regidora de Govern Obert, Qualitat Democràtica i Institucional

Freixanet, en la seva intervenció, pregunta quin model de ciutat es vol, quins governs han de dirigir-les, quines administracions es construeixen i quines relacions hi ha entre elles. Exposa que el debat d'aquest àmbit se centrarà en sis punts concrets: aliances territorials; les ciutats del segle XXI; l'administració oberta; la transparència i el bon govern; la participació i l'empoderament ciutadà, i la innovació social i les polítiques públiques.

Imatge, projecció i promoció de la ciutat

Toni Postius,

tinent d'alcalde i regidor d'Urbanisme

Introdueix l'eix sobre la Imatge, la protecció i la promoció de la ciutat, per valorar el model de ciutat, l'espai públic, les infraestructures i els equipaments

essencials, així com la regeneració urbana. Postius destaca que “tenim la sort que la ciutat de Lleida està molt ben connectada: tenim un enclavament privilegiat des del punt de vista de la seva ocupació. Tenim sòl, tenim energia, tenim I+D+I, la Universitat, un Parc Científic que ens pot generar valor afegit, que ens pot generar coneixement.”

Igualtat, diversitat i inclusió

Sandra Castro,

tinent d'alcalde i regidora d'Educació, Cooperació, Drets i Feminismes

El debat sobre la igualtat, la diversitat i la inclusió, ha dit la tinent d'alcalde Sandra Castro, girarà a l'entorn de prioritats com la igualtat d'oportunitats amb perspectiva de gènere, la revisió dels serveis en drets socials i la lluita contra la segregació escolar. Castro ha explicat que “volem que Lleida sigui la capital del respecte a la diversitat i els drets humans”. En aquesta línia, ha dit que ja s'estan incorporant aportacions de diferents àmbits per millorar la seva gestió.

Emergència climàtica i sanitària

Sergi Talamonte,

tinent d'alcalde i regidor de d'Habitatge i Transició Ecològica

Ha destacat la importància d'aquest espai de reflexió, ja que els municipis són a la primera línia de l'emergència. “Tenim reptes com el de donar forma a una nova mobilitat, que sigui sostenible i que respecti la nostra salut i la del planeta. Una mobilitat que potenciï altres mitjans de transport, amb especial atenció a la mobilitat individual, que faciliti la distància, que no contami i que sigui menys sorollosa. Que generi, en definitiva, salut”

4. TAULA DELS PARTITS A L'OPOSICIÓ

(Nota: han estat convidats els tres partits que integren l'oposició de l'Ajuntament de Lleida: PSC, C's i PP. PSC i PP han declinat participar-hi.)

Ángeles Ribes,

portaveu de C's

Ribes critica que els referents de les jornades siguin únicament la ciutat de Barcelona i opina que hi falta la representació de col·lectius com organitzacions empresarials, entitats, col·legis professionals, persones del sector agrari, de la neteja...

Pel que fa als reptes un cop superada la Covid, assenyala que cal prioritzar la salut i pensar com es gestionaran els nous brots, les persones sense llar o els temporers i el model de residències. També ha assenyalat que cal donar suport a la creació de d'ocupació i recorda que el seu grup ha proposat ajuts a les pimes i comerços. Demana prendre exemple d'ajuntaments com el d'Osca, que fa una forta aposta per l'ajut al sector empresarial. Recorda que GlobaLleida i el Parc Científic són motors per fer-ho i reclama la implicació d'altres administracions.

Ribes demana pensar bé què es vol per al futur de la ciutat en un termini de 15-20 anys i demana una aposta ferma per la cultura o per tenir una escola de negocis especialitzada en agricultura i ramaderia. Actualment, l'única de l'estat és a Sevilla i assenyala el valor de l'IRB i l'Hospital Arnau de Vilanova com per

plantejar-se fer un clúster mèdic.

La portaveu de C's parla de la importància dels nous models de mobilitat, demana fer de Lleida una ciutat atractiva per viure-hi. Ara que el teletreball s'ha posat en marxa, s'obren més possibilitats per convertir Lleida en una ciutat de referència.

5. LA VISIÓ DE LA INFÀNCIA I DE L'ADOLESCÈNCIA

Participants:

Nens i nenes del Plenari dels Infants i dels Adolescents de Lleida

Iman Benataya,

Defensora dels infants

Relatora:

Eva Cortijo,

periodista

La Defensora dels drets dels infants i adolescents, Iman Benataya, ha destacat la importància que també puguin expressar com han viscut aquest període i perquè facin les seves aportacions per a una ciutat més amable amb el conjunt de la ciutadania. Ha moderat la taula el tècnic municipal Pep Vidal, i n'ha estat la relatora la coordinadora de continguts i esports d'InfoLleida, Eva Cortijo.

Els i les infants i joves membres del Plenari dels Infants i Joves de l'Ajuntament de Lleida han volgut agrair la possibilitat de ser escoltats en un fòrum de debat per

parlar sobre la Lleida post-Covid19. **“Nosaltres som la ciutat també”**, assenyalaven en finalitzar la primera de les dues taules. “Tenim punts de vista diferents als dels adults però són igual de bons”.

Pel que fa a la Lleida que volen, parlen d'una ciutat més verda, més democràtica i amb més integració amb els municipis dels voltants. Reconeixen també que el confinament ha de fer sortir una ciutat més solidària entre les persones.

Molts d'ells i elles defensen més espai per les bicicletes i parlen de la disminució de la pol·lució que hi ha hagut aquests mesos a les ciutats perquè han deixat de circular-hi tants cotxes.

Un transport públic més accessible i la implementació de les noves tecnologies en la vida diària també han estat algunes de les seves demandes en una Lleida que ha d'intentar ser més amable. **En el cas de les noves tecnologies demanen que tothom, sobretot els més petits, hi tingui accés i consideren que és una eina bàsica de la nostra societat.**

Són dies que han estat durs per ells. Parlant de sentiments surten la tristesa, l'avorriment (fins i tot han trobat a faltar l'escola) i la incertesa per una situació totalment desconeguda per tots nosaltres. També han parlat de **preocupació i angoixa, sobretot pels més**

grans de la família, generalment els avis. Són dies on hi ha hagut temps per a tot: hores per estar bé i hores per estar enfadat, o trist, o preocupat.

El confinament ha estat **temps d'aprenentatge: aprendre a estar a casa, a conviure les 24 hores amb la família i a reflexionar sobre un mateix. En segon lloc, aprendre a ocupar el temps.** Això ha provocat l'**experimentació de coses noves**: han après que són capaços i capaces de fer coses que ni s'imaginaven i han descobert nous hobbies com cuidar el jardí, fer manualitats o, simplement, llegir.

També han après a **valorar les petites coses del dia a dia** com les abraçades, els petons, veure els amics, poder jugar tots junts o simplement parlar cara a cara. A la vegada han descobert com la família, sobretot els més grans, han après a fer anar les videotrucades per mantenir el contacte. En definitiva, **s'han adonat de la llibertat que tenen.**

6. TAULA I: GOVERNANÇA I EXCEL·LÈNCIA OPERATIVA

Participants:

Mariona Lladonosa, *polítologa*; **Simona Levi**, *dramaturga i activista*; **Ismael Peña-López**, *economista*; **Àngels Cabasés**, *doctora en Economia* i **Jaume Magre**, *doctor en ciències polítiques*.

Relatora:

Miriam Garcia-Liébana,
periodista

Mariona Lladonosa

Per teixir aliances territorials és necessari que hi hagi polítiques de reconeixement de la diversitat. Això inclou tots els àmbits imaginables: diversitat de classe, gènere, llengua, cultura, polítiques... i també totes les interseccions possibles entre elles. Els forts moviments feministes o antiracistes sorgits en els darrers temps són una mostra de la demanda social en aquest sentit. Les ciutats tindran un paper essencial per al reconeixement de les identitats.

Davant un context de creixents desigualtats, el repte actual de les administracions locals, que són les més

properes a la ciutadania, és identificar i atendre les demandes més específiques de la ciutadania. Per això són necessaris tres factors:

Construcció d'una agenda social, que s'haurà de fer escoltant tots els actors i que, possiblement, no sigui molt diferent de la que hi hauria hagut abans de la pandèmia. Això passa per:

- Assegurar les condicions materials que han de permetre a qualsevol persona tenir una vida digna.
- Atenció i dignificació de les cures, que abans de la pandèmia s'havien invisibilitzat i reduït a l'esfera privada.
- Garantir el dret a la ciutat, des del punt de vista de l'habitatge, l'habitabilitat, l'espai públic...
- Desplegar polítiques d'acció comunitària, com ara les xarxes de col·laboració ciutadana.
- Desplegar els mitjans necessaris per atendre aquestes demandes específiques (com ara el PAM).
- Construir un relat compartit sobre les aliances territorials.

Jaume Magre

La pandèmia ha posat sobre la taula la debilitat de les institucions i la seva legitimitat. En els darrers temps hi ha certa tendència dels individus a legitimar les institucions en funció de la seva eficàcia, i això és perillós. S'ha parlat molt de voluntariat, però poc de la incapacitat de l'Estat per treure'n profit.

Per contra, les institucions s'haurien de legitimar en base a la confiança dels ciutadans. La transparència és una eina per afavorir aquesta confiança. Tot i això, l'equilibri entre aquests dos conceptes és complicat, perquè si no hi ha una mínima confiança inicial, la transparència no funciona.

Simona Levi

Per avançar cap a la transparència, cal implementar coses concretes i molt pràctiques, com la bústia ètica. Elements com aquest permeten establir una "sana desconfiança" cap a la institució i ajuden a corregir la asimetria entre les institucions i la ciutadania.

Cal acabar amb la visió paternalista amb què les institucions miren la societat civil, perquè en realitat, són

les institucions les que van a remolc de les reivindicacions socials.

Les tecnologies i l'era digital ajuden a exercir aquesta transparència, perquè ajuden a eliminar intermediaris entre la informació i els ciutadans. Aquests intermediaris (partits, mitjans) han de convertir-se en col·laboradors.

Ismael Peña-López

La participació ciutadania no hauria de consistir a deixar a la gent dir-hi la seva en petites iniciatives, sinó a crear un ecosistema (format per diferents actors, espais i instruments) que permeti a tothom fer-ne ús. L'administració ha de crear aquest ecosistema.

Fer xarxa és conduir les relacions entre iguals sense manar o exercir una jerarquia. És millor formar part d'una xarxa que funciona que quedar-te sol en una jerarquia.

Durant la pandèmia s'ha pogut constatar la capacitat de les persones per autoorganitzar-se i també s'ha demostrat que el codi de la xarxa té molt de poder.

Àngels Cabasés

La Covid ha provocat una crisi social i econòmica que, sumada a altres factors legislatius, deixa un escenari amb menys ingressos públics però, alhora, més pressió social per als ajuntaments, que són els qui tenen les competències en serveis socials.

Algunes dades rellevants: hi ha hagut una paràlisi de l'activitat econòmica que ja ha provocat una davallada del PIB d'un 13%.

Les pimes han patit i patiran aquesta crisi. En el cas de la província de Lleida, s'ha de tenir en compte que un 70% de les empreses es dediquen al sector serveis. A més a més, abans de la Covid ja hi havia un 22% d'atur juvenil.

Per fer front a aquesta situació, cal fomentar la innovació social (noves idees, productes, serveis, relacions...). Proposa tres mesures:

Utilitzar la intel·ligència artificial (IA) per preveure què passarà en l'àmbit social i actuar de manera proactiva, evitant així la saturació dels serveis socials. Hi ha ciutats a Finlàndia que ja ho estan fent. Per desenvolupar-ho, proposa col·laborar amb la Universitat de Lleida, on hi ha grups de recerca punters en aquest

àmbit.

Adaptar la formació dels joves a les noves necessitats de competències i llocs de treball sorgides entre les empreses del territori.

Generant oportunitats i espais que evitin que el talent jove marxi de Lleida.

7. TAULA II: IMATGE I PROJECCIÓ DE CIUTAT

Participants:

Tatxo Benet, *periodista i empresari*; **Marta Grañó**, *llicenciada en ADE i MBA per ESADE, consultora en innovació i professora d'ESADE i la UdL*; **Josep Maria Llop**, *urbanista i director de la Càtedra UNESCO del programa internacional UIA sobre les Ciutats Intermedies-Urbanització i Desenvolupament*; i **Oriol Amat**, *catedràtic d'economia financera i comptabilitat de la UPF*.

Relatora:

Noèlia Casellas,
periodista

Josep Maria Llop

Ciutats com Lleida són majoritàries al món. **Les ciutats que són al mig del territori han de jugar el rol d'intermediàries**, han d'establir relacions amb el territori. Aquest ha de ser un rol vital de Lleida, superant el rol provincial, de l'Aragó a Andorra o fins a Igualada. I per fer-ho, calen millors comunicacions.

Tenim immigrants de molts llocs del món, que ens

podrien unir –i per tant, exportar la imatge de Lleida– a tots aquests llocs.

A nivell de ciutat, cal incloure nous criteris de planificació municipal urbanística. Amb un entorn de crisi social econòmica, totes les ciutats del món tenen alguna cosa segura que és la seva forma física, el seu espai. Cal un model urbanístic que potenciï la millor utilització del territori. Cal potenciar, per exemple, els moviments que es poden fer a peu. Cal cuidar les distàncies curtes.

El model urbà ha de continuar sent compacte, no estendre la ciutat cap a fora. Proposa fer habitatges amb formes mixtes, públiques i privades.

Hi ha dos barris sensibles: el Centre Històric i la Mariola.

- Què li cal, al centre? Més rol simbòlic, equipaments de ciutat i habitatge social. És el centre històric més gran de Catalunya, amb 66 ha. És dos vegades més gran que el de Tarragona i tres vegades més gran que el de Girona. Cal relligar l'eix comercial amb el Turó i el Centre Històric.
- I què li cal a la Mariola? Renovació dels habitatges més antics, i millor connexió amb Gardeny i el centre.

Llop exposa que és possible habilitar habitatges actius a l'Horta i proposa un cens per saber on hi ha sòl disponible per als diferents usos i que l'Horta no sigui només per produir aliments. Fa la proposta també de plantar-hi arbres, per fer de l'Horta un pulmó. I per acabar, més cultura: la Covid obre un nou escenari intel·lectual.

Marta Grañó,

consultora en innovació

Les empreses i els emprenedors seran un eix molt important en el procés de caminar cap a la normalitat. Consta que l'afectació de la pandèmia és demolidora en tots els sectors i que les empreses es juguen la supervivència.

Diu que cal una necessitat d'adaptació molt alta de les empreses i els autònoms. I quins poden ser els motors del canvi? Doncs dos: el tecnològic –cal inversió en tecnologia, perquè serà fonamental– i l'esperit emprenedor. Sobre tecnologia, la part positiva és que ja hi ha moltes iniciatives caminant en aquest sentit, com ara la tecnologia contactless, que evita els temuts contactes en aquests moments.

I sobre l'emprenedoria, haurà de cobrir necessitats

no cobertes ara mateix. Quan les empreses les vagin distingint, sorgiran noves oportunitats, per a empreses noves, però també per a les que ja estan consolidades.

Grañó parla del fals dilema entre economia i persones en aquesta crisi sanitària. Si posen en un gràfic aquestes dues variables, veiem que salvar persones i salvar l'economia era possible. Un exemple, Dinamarca.

Al final, les empreses que tindran èxit seran les que es preocupin per les persones. La pandèmia ha fet compaginar creixement, benestar i bé comú.

El 2020 no ha estat l'any que esperàvem, i és el moment de substituir tot allò que estava planificat i no és possible, per altres coses que siguin possibles i, sobretot, necessàries. Tenim sectors, com l'agroalimentari, on es poden fer projectes molt potents.

Tatxo Benet

La imatge de Lleida no és bona, considera que és més aviat dolenta. Però això també té una part positiva, perquè vol dir que hi ha molt camí per recórrer. I com s'ha de transitar aquest camí? En primer lloc, venent Lleida sense vincular-la al Pirineu. Venent els

potencials de la ciutat, que són molts i sovint queden amagats, en molts casos pels propis lleidatans, que quan estan fora de Lleida accentuen aspectes que poden tenir connotacions poc atractives, com la boira o el fred. Lleida ciutat és un diamant en brut.

Cal vendre Lleida com una metròpoli petita. I com es fa? Amb millors comunicacions, fent que Lleida sigui un punt nodal de comunicació, i convertint la ciutat en una atractiva capital cultural. No parlem de fer una gran infraestructura, ni cal fer una enorme inversió per ser un referent: parlem d'exposicions, concerts... que permeten exportar la imatge de la ciutat.

I què més promocionem? La indústria agropecuària. Ara que l'alimentació i la vida sana estan tant de moda, fomentem-ho des de Lleida. Demostrem la qualitat de vida que tenen els lleidatans. Mirem de vendre que Lleida és una ciutat sana. La Universitat hauria de permetre potenciar aquests aspectes.

Lleida, des del punt de vista turístic, no té problemes de saturació, com Barcelona o la costa. Lleida intenta arribar a un turisme tant català com de fora. Pel que fa a la ciutat de Lleida, crec que és un diamant en brut, té molt camí per recórrer. La imatge de Lleida no és

bona, més aviat és dolenta, però això vol dir que hi ha molt camí per recórrer. Per què és dolenta? Perquè no la coneix i perquè es viu dels tòpics. I la gent de Lleida no hi ajudem massa: parlem de la boira, la calor, els carrinclons i exagerem els defectes de la ciutat.

Caldria treballar de manera diferent. El Pirineu ha fagocitat la ciutat i li ha fet perdre personalitat. Amb la campanya Ara Lleida, es ven Pirineu, esquí, Vall d'Aran... però no la Lleida real. Queda molt bonic parlar del Pirineu com a propi de Lleida, però no serveix per a res. Fa que no transmetis els valors que té la Plana de Lleida. Hi ha hagut alcaldes que han volgut apropiat-se del Pirineu, i ha passat al contrari i no els ha aportat res. Que l'estació es digui Lleida-Pirineus, a Lleida no li serveix de res, només fa que Renfe vengui més bitllets. Hem d'estar orgullosos del que tenim, no del que voldríem tenir.

La imatge que es vol donar de Lleida també pot evolucionar molt. S'hauria de mirar Lleida com una metròpoli petita. I com es fa? Millors comunicacions, que Lleida sigui un punt nodal de comunicació, i que es converteixi en una atractiva capital cultural. No parlem de fer una gran infraestructura, ni cal fer una enorme inversió per ser un referent: parlem d'exposicions, concerts... que permeten exportar la imatge de la ciutat.

L'AVE l'utilitza la gent de Lleida per anar-se'n, però no la gent de fora per venir. I hem de buscar la cultura per atraure gent.

Oriol Amat,
economista

Quatre forteses de Lleida: economia diversificada, infraestructures de recerca molt potents, oferta educativa i proximitat de les autoritats locals i bona connexió entre agents socials i polítics.

Febleses: la fuga del jovent, les infraestructures, la necessitat de gruix comercial, el pressupost d'I+D estancat i una doble centralització (la de Madrid i la de Barcelona).

Les **oportunitats** que té Lleida:

Créixer de manera sostenible. Hi ha llocs de la costa que ja no poden fer-ho.

Infraestructures logístiques. Important per la ubicació.

Marca Lleida, vinculada a la qualitat de vida.

Però per aconseguir-ho, posa deures:

- Lleida ha de fer un gran esforç per simplificar

els tràmits burocràtics per fomentar el teixit empresarial.

- Lleida ha de millorar els estímuls per les empreses.
- Lleida ha de millorar l'impuls de parcs tecnològics i industrials. Cal més sòl industrial.
- Lleida necessita més col·laboració publicoprivada.

Després de la Covid, quines apostes seran les guanyadores? Digitalització, tecnologia per fomentar el teletreball, sanitat, ciències.

Cal tenir en compte que fins a finals del 2021 no es recuperarà l'activitat econòmica corresponent a la de febrer del 2020. La majoria d'empreses hauran de refer el seu model de negoci.

8. TAULA III: IGUALTAT, DIVERSITAT I INCLUSIÓ

Participants:

Blanca Garcés, investigadora de l'àrea de migracions i coordinadora de recerca del CIDOB; **Xavier Pelegrí**, doctor en antropologia social i cultural per la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona i professor de Treball Social a la Universitat de Lleida; **Blanca Valdívia**, sociòloga, màster en gestió i valoració urbana i especialitzada en l'estudi del gènere de l'espai urbà; **Joan Cuevas**, cap de projectes de polítiques educatives de la Fundació Bofill, llicenciat en ciències polítiques i màster en polítiques públiques i socials.

Relatora:

Laia Riverola,
periodista

Blanca Garcés

La primera ponent d'aquesta taula rodona, Blanca Garcés, investigadora de l'àrea de migracions, ens ha fet reflexionar sobre una situació que any rere any es repeteix a la nostra ciutat: la dels **temporers dormint al carrer, per precarietat i exclusió residencial**.

La Blanca es feia una pregunta: per què no ens podem permetre una imatge com aquesta? Perquè vetllar pels seus drets també és tenir una societat més segura quant a salut. La nostra seguretat també depèn dels drets d'aquestes persones temporeres. Un 20% de la població correspon a 135 nacionalitats diferents. Ella aposta per treballar des de la inclusió. Abraçant al conjunt de la població. I adverteix que l'exclusió d'avui és la base del conflicte de demà.

Blanca Valdívia

La Blanca Valdívia, sociòloga, ens ha deixat clar que aquesta pandèmia ha evidenciat que **les nostres ciutats releguen les dones als espais domèstics**. S'ha donat per fet que l'habitatge és un lloc segur per a tothom, quan en realitat, en primer lloc, hi ha moltes persones que no tenen sostre i, en segon, és on les dones patim més violència. La demanda per violència domèstica ha crescut durant els primers dos mesos de confinament fins a un 61%.

Durant el confinament, ha lamentat, **no s'han tingut en compte certes necessitats de la infància, de ma-**

lalts mentals, etc. Ha parlat de les hipocresies socials perquè diu que mentre els metros i Rodalies anaven plens de gent, es prohibia l'ús d'elements públics com els bancs per asseure's i descansar. Ella proposa **Ciutats Cuidadores. Necessitem espais públics on les persones puguin autogestionar les cures.**

Xavier Pelegrí

Xavier Pelegrí ha tractat sobre el paper dels serveis socials durant la pandèmia. Ha recordat que els Serveis Socials treballen per la inclusió, que són un **àmbit multicompetencial** i que **és un sistema que arrossega una insuficiència crònica de finançament**.

Assegura que els serveis socials no poden seguir com de "cotxe escombra". Ens diu que altres sistemes també haurien d'incloure professionals com els educadors socials (diversitat de serveis públics). Cal que el sistema de serveis socials s'organitzi per donar cobertura a les necessitats bàsiques i als drets bàsics com l'alimentació, l'acollida digna, els subministraments bàsics...

Xavier Pelegrí planteja la **necessitat d'un sistema de**

funcionament dels serveis socials a nivell de país i no que cada ajuntament hagi de posar en marxa les seves pròpies polítiques.

També diu que s'ha d'acabar amb tantes limitacions com les que hi posen per accedir a ajudes com ara la renda garantida, que tot són condicionants. Cal reforçar el sector públic i comptar amb les entitats del tercer sector i disposar de recursos no únicament econòmics.

Joan Cuevas

Joan Cuevas ha parlat dels grans problemes que ha demostrat la pandèmia a nivell educatiu.

Assegura que **no teníem un model d'educació preparat per a la digitalització.** El sistema educatiu no sap atendre la diversitat: tenim un 20% d'abandonament escolar prematur i també es detecta una manca de col·laboració entre docents.

Sobre la **segregació escolar que hi ha en ciutats com Lleida –que és una de les que tenen pitjors dades en aquest terreny dins de Catalunya** i a la vegada Catalunya té les pitjors xifres dins Europa–, Cuevas creu

que han de ser els **ajuntaments els encarregats de liderar la feina per acabar amb aquest problema amb polítiques municipals.** Proposa dirigir polítiques educatives des dels consistoris, ja que hi ha un gran marge de maniobra.

Altres apostes que es poden tenir en compte:

- Aprenentatge històric
- Programes d'orientació educativa
- Programes de vincle amb la família
- Polítiques de recursos com MAGNET
- Dinamització del sector educatiu

David Fernández

David Fernández assegura que **vam entrar desiguals en aquesta pandèmia i en sortirem encara més.** Sobre el dret a l'habitatge diu que està sent permanentment vulnerat. David Fernández ha aportat moltes dades, entre les més destacades, que **589.000 persones viuen en condicions d'insalubritat tot i tenir un sostre.** Assegura que els salaris han augmentat un 51% en els darrers cinc anys, però que, en canvi, el

preu de l'habitatge ho ha fet en un 200%. Considera que s'afavoreix l'especulació.

Ha parlat també de la situació dels **temporers a Lleida. Creu que és la patronal la responsable de garantir l'allotjament d'aquestes persones.** Ha fet saber que, cada hora, una família perd la seva casa. Entre les propostes que ofereix, es troba la **limitació dels preus de l'habitatge.** Assegura que hi ha mig milió de pisos buits i, per tot plegat, creu que és hora de començar a fer polítiques d'habitatge. A més, planteja destinar els 160 milions que sumen el rescat bancari, el frau fiscal i la corrupció, a polítiques d'aquest tipus.

Tots els ponents coincideixen en el fet que calen molts i molts canvis socials i polítics per encarar la situació que ha provocat la pandèmia del Covid-19.

9. TAULA IV: EMERGÈNCIA CLIMÀTICA I SANITÀRIA

Participants:

Antoni Trilla, cap del servei de Medicina Preventiva i Epidemiologia de l'Hospital Clínic, investigador d'ISGlobal i degà de la Facultat de Medicina i Ciències de la Universitat de Barcelona; **Amaranta Herrero**, doctora en sociologia ecològica i coordinadora de la Capitalitat de l'Alimentació Sostenible de l'Ajuntament de Barcelona; **Magda Parés**, directora d'Espais Verds i Biodiversitat Medi Ambient i Serveis Urbans-Ecologia Urbana de l'Ajuntament de Barcelona; **Cristina Casells**, directora d'Energia i Qualitat Ambiental de l'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona; i **Salvador Rueda**, director de l'Agència d'Ecologia Urbana de Barcelona.

Relatora:

Laura Cortés,
periodista

Antoni Trilla

Lleida malauradament segueix sent notícia amb els brots. **El paper dels municipis en aquest nou esce-**

nari de pandèmies globals és molt important. La pandèmia ens ha ensenyat que els sistemes sanitaris són molt importants i s'ha de seguir una relació estreta entre sanitat i municipi.

No tot va de malalts. **Afectació en la vida de moltes persones. El teixit del municipi és molt important per donar suport a les necessitats: anar a buscar menjar... la millor manera de gestionar el teixit associatiu és des dels municipis.** Mobilitat, transport, espais de lleure... entrades i sortides. La bicicleta elèctrica haurà de ser l'autèntic vehicle elèctric per a les ciutats. **La salut ha d'estar en totes les polítiques:** educació, transport...

Davant del distanciament físic, les ciutats han de trobar l'equilibri entre el compliment de les mesures i fer la vida com més normal millor. Les malalties infeccioses són limitades en el temps i es pot pensar en canvis adaptables.

Ciutats més resilients: cal enfortir el teixit social per poder superar situacions complexes com el confinament. La ciutat ens ha d'ajudar a fer-ho, per exemple, amb millors serveis socials. La tendència es difícil de revertir. **Hi haurà més malalties infeccioses, hem de conviure amb el risc i invertir en recerca i en el sistema sanitari.**

Salvador Rueda

Lleida com a ciutat mitjana. Està molt lligat a la ciutat saludable. Ciutat dispersa del suburbi és el desastre número 1. **Ciutat saludable i ciutat verda són compatibles.** Aposta per la ciutat compacta. **El canvi climàtic ha canviat a emergència climàtica. Ara tenim molta pressa i urgència.** Aquest problema deixarà la pandèmia en un "joc de nens" perquè **el resultat seran moviments massius de persones arreu del món, per pujada del nivell de l'aigua i temperatures. Milions de persones hauran de moure's.** El model de ciutat compacta que proposa avui és el model que hem de seguir sí o sí.

Com es combina amb la ciutat saludable amb voravies ridícules? **Com podem revertir això des dels municipis?** Amb superilles. **Amb menys circulació de trànsit** que permetrien connectar un punt amb un altre de la ciutat i a l'interior: **l'alliberament de l'espai perquè tingui prioritat el vianant i els drets ciutadans: que els infants puguin jugar a la pilota al carrer, com abans.** El 95% dels vehicles ja no hi entraran. La velocitat per tothom ha de ser màxim 10 quilòmetres per hora. Necessitem canviar el model de mobilitat i d'espai públic. Exemple de proposta de l'Ajuntament de BCN en

què s'allibera el 70% de l'espai per reduir un 21% els cotxes per reduir els nivells de contaminació. Així es combina una ciutat verda i saludable. La idea és definir una xarxa pel cotxe i que no pugui anar per enlloc més. El que fem és posar-lo al seu lloc. No col·lapsarem la ciutat. Amb les superilles es podrien reduir 667 morts prematures per la contaminació, soroll, calor... Vitòria és l'única ciutat d'Espanya que ha passat del 33 al 26% de vehicles (viatges que es fan a la ciutat. Objectiu: arribar al 12%).

Primera fase: és tan fàcil com **posar tanques**, com ara quan es fan festes majors o com fa l'Ajuntament de Barcelona (hem de dir que també el de Lleida) els diumenges. Els ajuntaments ja les tenen, les tanques.

Segona fase: Es poden incorporar **elements efímers per delimitar l'espai públic al carrer com pintura**.

Tercera fase: incorporar **material com bancs amb fusta reciclada**. Proposta de l'Ajuntament de BCN. Crear 150 places noves sense tirar cap edifici.

Ha parlat també de projectes de corredors verds que uneixen cinc parcs per arribar fins al mar. Ciutadella, passeig de Sant Joan, Almogàvers, parc del Nord, parc del Besòs i de Sant Adrià. Cinc quilòmetres que només són possibles alliberant l'espai públic dels cotxes.

Permet connectar i **donar solució senzilla i econòmica. La solució és possible i espera que Lleida en prengui nota. Barcelona, Madrid i Vitòria ja s'hi han posat amb resultats més que palpables.**

Cristina Castells

Les ciutats hem de ser gran part de les solucions. L'energia hi juga un paper molt important. **Generem poca energia i s'ha de promoure un nou model d'energia, a nivell estatal però també local: més net, més renovable i més democràtic.** Per poder-nos organitzar en casos de pandèmies i donar resposta des de l'àmbit local:

- **Abastir-nos de recursos renovables. Lleida té una gran renovable que és el sol: autoconsum, autoproducció. No tenir por dels excedents. El marc regulador no ens hi ajudava gaire i el més complicat és la inversió inicial, però ara s'està parlant de projectes col·laboratius de participació ciutadana. Per tant, generem energia i si no la gastem, algú a prop nostre la podrà consumir.**
- **Fer un ús racional de l'energia:** no malbaratar.
- **Assegurar el subministrament bàsic per a tothom:**

L'administració local pot canviar aquest model però per fer-ho, cal comptar amb els ciutadans.

Tot això es pot promoure des de l'administració local, però no aconseguirem canviar el model d'actuar si no aconseguim interpellar la ciutadania i que tingui ganes de canviar. Lleida té un gran potencial perquè té terreny i té una ciutadania preparada.

Marga Parés

La salut de les persones està molt vinculada a la salut de la terra i la salut de la ciutat. Durant la pandèmia, hi ha qui m'ha dit que només s'ha sentit segur a casa seva i a la natura. Idea de naturalesa humana. Necessitem el verd.

El 2017 programa més concret del pla d'infraestructura verda. BCN ha fet passos importants i actualment **la gran àrea de l'Ajuntament es diu ecologia urbana.** La nova gestió del verd de la ciutat: importància de la connexió dels ciutadans amb la natura a la ciutat.

A Barcelona s'està treballant la gestió ecològica en tots els àmbits. En alguns punts, la **naturalització; potenciar xarxes ecològiques per generar un ecosistema natural que beneficiï la salut.** Hi ha un 25%

de la ciutat que són espais de biodiversitat, un 60% d'espais verds urbans i un 13% d'espais patrimonials. El canvi està en el fet de reconèixer que tots tenen un valor important i que cadascú cal gestionar-los diferent. **Volem que aquests espais de biodiversitat creixin.** Als treballadors de jardineria se'ls vol introduir unes pautes per treballar en nous espais on abans no s'actuaven.

Amaranta Herrero

Els temps actuals estan caracteritzats per emergències climàtiques econòmiques i sanitàries. **La Covid ha canviat les nostres prioritats i ha visibilitzat la necessitat que tenim les persones de la natura. Societats que siguin capaces d'adaptar-se, respondre i superar les crisis.**

La Covid ens deixa importants aprenentatges en els sistemes agroalimentaris. L'agricultura i la ramaderia industrial estan fent que es perdin hàbitats i que els virus es propaguin: augmenta el risc de malalties zoològiques (que passen d'animals a persones). **S'està posant a prova la resistència de les cadenes globals de subministraments. Es preveu un increment sig-**

nificatiu de la pobresa alimentària, sobretot en clau femenina.

La covid seguirà entre nosaltres i probablement no serà l'última que viurem. La producció alimentària causa efectes hivernacle. **Cal transformar el sistema agroalimentari i crear models d'agricultura i ramaderia sostenible.** I ciutats com Lleida són perfectes per donar resposta a problemes globals com sanitaris o climàtics.

Les hortes de les perifèries de la ciutat, com la de Lleida, són un rebost: 90.000 ha d'Horta, formant una corona verda d'entre 5 i 10 km al voltant de la ciutat. Les ciutats es nodreixen de les hortes i **cal potenciar aquests vincles.**

Davant dels riscos globals, cal fer una aposta de futur per la relocalització dels sistemes alimentaris. Des de la ciutat cal apostar per models de producció local i ecològics perquè la terra està vinculada a la salut de les persones. **I donar oportunitats perquè noves generacions puguin viure de la terra.**

Des de l'administració municipal es pot impulsar la producció agrària local i ecològica a través de criteris de compra pública alimentària, tasques de sensibilització, incloure programes d'ajuda contra la pobresa alimentària, com ara incloure aquests produc-

tes de proximitat i ecològics en mercats municipals, restauració, menjadors d'escoles bressol. Mesures perquè a curt i mitjà termini el model agroalimentari respongui a les emergències que tenim.

Tots els ponents han coincidit que la Covid no ha estat un fet excepcional, que hi haurà més malalties infeccioses i que hem de treballar per adaptar-nos-hi, fer-hi front i superar-les. Com? Des del teixit associatiu, la mobilitat sostenible, un model d'energia que aposti per les renovables i una aposta per un sector agroalimentari proper i ecològic.

Ramon Marrades,

Codirector de la fundació Placemaking Europe i assessor estratègic de la Bureaucracy Festival

El futur urbà és una construcció col·lectiva. Tenim paraula i és a través de les persones que som i els espais que habitem que podem construir aquest futur desitjable.

PRIMERA REFLEXIÓ.

Quan penseu en una ciutat de referència, ideal... en la ciutat on us agradaria viure... quina és la primera ciutat que us ve al cap? Els participants responen Mont-real, Copenhagen, Estocolm, Amsterdam...

Marrades expressa que és curiós com s'ha construït una literatura d'una ciutat humana, accessible, en bicicleta... i probablement les respostes d'avui en dia serien molt diferents a les de fa 20 o 30 anys, quan els referents eren Berlín o Nova York. Hem arribat a un cert consens en què una ciutat d'una certa escala, habitable, humana, és la ciutat ideal. I els consensos tarden a construir-se. Gràcies a la Covid, igual que des del punt de vista de l'activitat econòmica sembla que d'un dia per l'altre el neoliberalisme ha desaparegut

del mapa de les polítiques públiques possibles, **sembla que també en la manera de construir ciutats hem arribat a un consens basat en l'habitabilitat.**

No us sabria dir quina és la meua ciutat ideal, me n'he enamorat de moltes. Hi ha capes de cultura, idees, però sempre hi ha una raó per arrelar-se i sentir que pertanyem a un lloc. Per a les persones és relativament fàcil sentir-se ciutadanes d'un lloc. Però és més difícil sentir-nos part d'una nació. És un valor que podem aprofitar perquè es basa en les nostres relacions diàries. Hem de ser capaços de construir l'ideal en la ciutat que habitem.

La meua ciutat ideal que no existeix és la ciutat que habito i on he treballat com a activista i professional dins del sector públic, que és València.

Dic moltes vegades que **hi ha ciutats que, desafortunadament, experimenten un trastorn de despersonalització i és el trastorn d'aquella persona que quan es mira a l'espill no es reconeix.** Passa en moltes ciutats, això amaga atributs propis d'una qualitat i solidesa increïble i, a vegades, perquè considerem que són banals o passats de moda o tan habituats a ells en el dia a dia que no ho reconeixem i llavors passem per la cirurgia estètica de l'urbanisme per ser una ciutat distinta a la que som i això també té conseqüències.

La Covid està actuant com un espill amplificador. Ha mostrat els barris que ho eren de veritat, on eixia la gent a aplaudir a les 8h, on estaven els balcons plens de veïns, on era possible anar a comprar peix i fruita fresca al mercat del cantó a menys de cinc minuts a peu, on hi havia accés a espai públic amb les caminades que s'havien de fer, on hi havia infraestructura pública necessària com un ambulatori...

Ha ensenyat també moltes disfuncions d'aquells centres històrics absolutament dominats pels pisos turístics que de sobte no tenien cap habitant, ens han ensenyat quin tipus de faenes tenien el privilegi de poder treballar i quines no... També **hem vist les significacions de gènere en aquest tema. En el moment del pic més fort de la pandèmia, aproximadament el 85% de les persones que viatjaven en el metro eren dones.** Les implicacions de gènere en la distribució de la feina s'han vist molt evidents: qui tenia el privilegi de quedar-se en casa perquè pot teletreballar (el CEO que es queda a casa) i els treballs essencials als quals s'havia d'anar.

També hem vist la **necessitat d'habitatges de més qualitat.** La diferència distributiva que suposa poder confinar-se en un habitatge amb la teua parella o en un pis compartit amb sis persones... ens ha ensenyat

molt bé quines són les esclertes, les disfuncions...les esclertes de les ciutats que no funcionen i, a la vegada, malgrat desprendre's durant un temps dels elements de vida urbana, ens ha mostrat quines són les ciutats més sòlides o els "trossos" de ciutats més sòlids.

Com us imagineu la ciutat del futur? Faig la pregunta tornant a la qüestió de la capacitat col·lectiva de fer un futur possible. Quan hi pensem podeu fer l'exercici, que és prou divertit de buscar en Google i ens sol tornar imatges de ciutat descontextualitzada. Podria ser a qualsevol lloc..

Segurament alguns de vosaltres quan éreu xicotets pensaríeu que a aquestes altures ja tindríem cotxes voladors. Tenim telèfons mòbils i estem molt connectats però el futur de les ciutats no ha canviat tant: imagineu que transporteu una persona de 1970 al 2020, 50 anys més tard i jo penso que es podria apanyar en una ciutat mediterrània del sud d'Europa perfectament. Hi ha autobusos, metro, botigues a peu de carrer... probablement hi ha més cotxes i està més contaminada però bàsicament l'estructura urbana, el que es veu, s'entén perfectament. I, possiblement, el telèfon mòbil l'hauria pogut entendre perquè havia aparegut en moltes pel·lícules de ciència-ficció.

Si teletransportéssim un habitant de 1920 a 1970, un altre gall cantaria. En aquest temps es produeix un canvi estructural de les ciutats molt més important a través d'innovacions tecnològiques urbanes. **Amb l'ànim de ser polèmic, pot ser que el procés tecnològic a escala urbana s'hagi frenat, que el que estem veient són canvis que tenen molt més a veure amb les dinàmiques socials que amb les dinàmiques tecnològiques o físiques.**

Probablement en el que més hem avançat és en qüestions de llibertat, del Black Lives Matter, poder transformatiu del feminisme, en els 70 vivien en una societat més grisa que ara. **Però són canvis més relacionats amb el software, amb el sistema operatiu d'una ciutat, que amb el hardware, amb la manera que la dissenyem.**

Curiós que **malgrat els avanços, la qualitat de la construcció dels habitatges sigui tan baixa en general en el sud d'Europa** o es parega tant a com es feia dècades anteriors. I penso que la ciutat del futur s'assemblarà més al que veiem en aquesta foto (mostra la Seu Vella i la façana de la Paeria que dona al riu, amb l'edifici Pal·las i la plaça Sant Francesc).

Jane Jacobs deia que les idees noves necessiten edificis antics. **Pense que les dinàmiques de la ciu-**

tat mediterrània, d'una ciutat de proximitat escala compatible amb la vida diària de les persones, que equilibri la proximitat social amb la centralitat econòmica, té moltes capacitats de sobreviure. Les ciutats del futur a nivell de disseny es pareixen molt a les ciutats d'avui en dia. Hem de pensar no tant des de la mentalitat de l'estructura, del brick, del maó, sinó des de la mentalitat de l'organització.

Els participants en el workshop em diuen que imagineu la ciutat del futur més verda, més cosmopolita, més trànsit, connectada, segura, sense vehicles, amb espais naturals, més tecnològica, amb respecte al patrimoni, universitària, amb mobilitat sostenible, amb vida de barri...

Les **respostes que ens arriben des del xat estan relacionades amb atributs de ciutats que té una ciutat com la vostra** i em sembla un punt de partida molt optimista.

Plantejar l'**organigrama per fer estratègies de ciutat**, no només el hardware (edificis, carrers, estructura urbana, planificació, 'zoning'), sinó que cada vegada es fa més necessari parlar de **software, que som nosaltres, les persones que habitem la ciutat, són els nostres desitjos, les nostres expectatives...** el nostre

arrelament. I també de l'**orgware**, que és com ens organitzem, quines són les polítiques públiques que organitzen la ciutat, les polítiques de mobilitat però també el rol d'altres agents, la societat civil, etc.

L'urbanisme cada vegada ha de tendir més cap a baix, cap a aquestes dues esferes: l'organització política i institucional d'una ciutat i l'organització de la manera com la gastem o usem.

El concepte de place making significa "construir llocs", passar de l'espai al lloc. Espai físic geogràfic i el lloc és un espai que afegeix la nostra manera d'habitar: els nostres desitjos, les nostres expectatives, maneres, la nostra història. Aquí està el quid de la qüestió en els plantejaments de futur.

Hi ha una organització en què m'agrada treballar moltíssim, que és el Project for Public Spaces, que des dels anys 60 als EUA estan fent recerca, activisme... treball sobre el valor social i econòmic sobre els espais. Un lloc ideal no es crea només amb disseny, ens hem de preguntar pel confort i la imatge, si és segur, està net, és verd, ens hi podem asseure o hi podem caminar?

El que defineix un gran espai públic, un espai urbà va molt més enllà que el disseny i les seves qualitats arquitectòniques. Pensem de quin espai estem treba-

llant: carrers, plaça, barri... i identifiquem quins són els agents importants: la ciutat no només la poden fer els urbanistes, arquitectes, economistes o polítics.

Hi ha experts del dia a dia que són els que l'habiten: el forner del cantó que té un coneixement amplíssim sobre qui gasta i quines necessitats té, aquell que passeja per la zona, els avis que hi van al matí, els immigrants que l'utilitzen a la vesprada per jugar... els desocupats que hi prenen el sol quan ho necessiten. Cal identificar agents d'ús, avaluar les necessitats de l'espai i construir una visió col·lectiva.

La solució no és fer un disseny tancat que es queda allí per sempre, sinó utilitzar elements a curt termini, d'experimentació i aprendre sobre ells i anar avaluant. La pedra semblava que s'havia de quedar per sempre però cada vegada més l'urbanisme ens permet altres vies d'experimentació i ara amb l'adaptació de la ciutat a la Covid ho estem veient. Recuperació d'espais per als vianants, ampliació de vies ciclistes temporals... No es qüestió només d'entendre el curt termini com el curt termini en si, sinó d'aprendre d'aquests experiments per tornar a generar visions, fer experiments i aplicar els experiments a llarg termini a la ciutat.

Crec que l'evolució de l'urbanisme, cap a una visió que és sensible amb el territori cap a una altra que parteix

del territori: de la història, de les relacions humanes, de les atribucions específiques dels espais, etc. Cada vegada hi ha més territoris que estan planejant les estratègies urbanes d'aquesta manera, des de l'òptica del territori.

Codirector de Placemaking Europe, que fa estratègies urbanes partint del curt termini al llarg termini, formant part d'una xarxa mundial cada vegada més extensa d'urbanistes en el sentit més ampli que es dediquen a transformar les ciutats entenent que els ciutadans i ciutadanes són els experts de la ciutat que habiten.

Cada vegada som més les que estem posant el punt de mira en la qualitat humana del que dissenyem i habitem. I hi ha molts exemples de place making si penseu en estratègies transitòries, tàctiques col·lectives de millora de l'espai públic; per exemple, el mural comissionat per l'alcalde de Washington després de les protestes Black Lives Matter, al carrer que porta a la Casa Blanca, símbol també de recuperació d'espai públic.

La capacitat d'aprofitar les accions i capacitat de les persones per transformar és immens perquè és compaginar l'acció més dirigida de política pública amb **obrir els espais suficients per fomentar el dret a la ciutat**.

Dos elements més, en la clau:

- Els nous districtes d'innovació s'assemblaran més al mercat de fa 100 anys que al districte financer de fa 50. Les barreges són més interessants que la ciutat segregada, del polígon industrial de l'espai d'oficines que es queda mort a certes hores del dia perquè no hi passa res pràcticament. La mescla socioeconòmica.
- L'altre és l'element de la inclusió. Llibre que parla d'estratègies locals que contraresten els processos globals d'exclusió. La inclusió s'ha de treballar col·lectiu per col·lectiu. La pandèmia ha assenyalat les bretxes de la societat d'una manera molt clara. Per això també necessitem polítiques públiques i ajuntaments i governs que ho facin possible.

La **“burocràcia creativa” reflecteix la capacitat innovadora i creativa del sector públic i dels seus treballadors i treballadores**. La gent que treballa al sector públic té aptituds com la seva implicació sovint amb el veïnat, teixit social, polític, atribuïts com la igualtat o la lentitud són interessants per fer processos d'innovació. Mariana Marsucato ha desmuntat els mites del sector privat i demostra que les grans innovacions de

les últimes dècades han tingut un component públic molt important: la investigació mèdica, l'educació, etc. És interessant desmuntar els mites que s'atribueixen al sector públic però sobretot reconèixer i treballar en aquells elements creatius i innovadors del sector públic.

Cas pràctic La Marina de València, l'entitat pública de gestió del front portuari. Model urbanístic basat en el creixement de rendes immobiliàries, crear grans infraestructures, acollir esdeveniments esportius... Fórmula 1 durant cinc anys, l'American Cup de Vela i pensant que només amb la marca ciutat anàvem a crear creixement econòmic, o aquest era el propòsit.

Els projectes que havien de generar rendes per a tots van generar un desastre financer immens, amb al voltant de 500 milions d'euros de deute per a l'entitat financera que gestionava la Marina de València, la mateixa xifra de deute de la Fórmula 1 que va acabar d'assumir la Generalitat Valenciana. Durant els quatre anys vam intentar canviar la perspectiva i organitzar l'espai urbà des de la perspectiva dels usos. Bàsicament, això significava tornar els espais públics a la vida per a usos dels seus ciutadans, recuperar edificis que estaven infrautilitzats per a usos de caràcter col·lectiu, cultural i empresarial i comprovar com utilitzar petites

joies, i posa com a exemple una pèrgola modernista que es va restaurar i omplir de cultura durant un temps. Com es va plantejar la transformació? A través de dos grans elements.

- Apropiació ciutadana, sentir espais com a nostres i participar de manera col·lectiva en la seva transformació.
- Per altra banda, també l'activació productiva. Entenem que no ens cal construir molt més però podem aprofitar els espais que tenim per tenir més dinamisme socioeconòmic i, al cap i a la fi, una activitat econòmica més sostenible, arrelada al territori. Participació a través de taules estructurades o de manera més plana intentant explicar que ets una institució oberta a la qual la gent es pot atansar fent una escolta activa, caminar pels carrers, observar, etc.:
 - a través de tallers de participació
 - a través de processos de codisseny: skate plaça skaters de la marina. I vam treballar amb ells. Un col·lectiu expulsat als suburbis de la ciutat, vam dissenyar per ells un espai públic obert a tothom, pensat des de nens petits fins a gent gran, amb materials també definits col·lectivament. Gene-

rar respostes ràpides boniques i barates. Vogue va declarar una pista esportiva la més bonica de l'estat espanyol. Utilitzant un tros de pista de la Fórmula 1, Abel Iglesias, un 50% d'una pista estàndard. La capacitat és fer coses ràpides, efectives. Massa acostumats amb l'urbanisme que ens presenta una promesa que mai arriba del tot.

València és la regió d'Europa amb més densitat de músics per habitant, bandes de música, elements de pegament urbà increïble on el xiquet amb menys recursos toca el saxo al costat del xiquet amb més. I vam descobrir que la gent del barri no venien al port perquè no hi tenien res a fer i llavors vam convidar les cinc bandes dels barris de districte marítim de classe obrera a tocar en aquesta pèrgola. Foment d'ús d'actius i escolars de l'espai públics...

Un dels projectes va ser obrir-hi un espai públic de bany. Regata de vaixells bojós... Dia meravellós a cost zero. I projectar Tauró a la piscina en 4D flotant en un matalàs... De la diversió naix l'apropiació i cal compatibilitzar-ho i fer possible l'activitat productiva amb activitats innovadores i activitats tradicionals com la pesca, que havia estat apartada del discurs comunicatiu malgrat tenir certa solidesa econòmica i molta

tradició.

No es pot generar un districte innovador a base de subvencions (Google se'n cansa agafa el montante i se'n va). Cal fer-ho des de la perspectiva del planter futbolístic alineant els valors públics amb els valors econòmics. Tot metodologia living lab, agents que participaven en el disseny de l'espai, cocreaven.

RECOMANACIONS

Aplicar el placemaking

Tenir clar que una estratègia de participació i inclusió és una estratègia de desenvolupament econòmic. No cal triar entre ocupació sostenibilitat. Reconèixer i maximitzar el valor públic. Les infraestructures han d'estar al servei del territori i no d'elles mateixes. Els habitants primer, els turistes ja vindran. Combinar la centralitat econòmica i proximitat social (districte mercat de principis del segle XX) Com? Governança oberta i lideratge de ciutat.

Elements que es poden aprofitar de la crisi:

Decàleg per ser més sostenibles

1. Reforçar la proximitat social en moments de

distanciament físic.

2. Les ciutats han de garantir i augmentar l'accés a infraestructures socials i als espais públics.
3. Les ciutats han de repensar la salut com un bé públic.
4. Les ciutats han d'optar per una millor densitat.
5. Les ciutats han d'implementar accions tàctiques i temporals que serveixin per explorar i permetre transformacions estratègiques al llarg termini.
6. Les ciutats han de fer un pas endavant per permetre una societat ecològica i sostenible, essent un actor clau per a un Nou Acord Verd.
7. Les ciutats han de garantir una bona vida per a tota la ciutadania i no deixar ningú enrere.
8. Les ciutats han de ser un motor per al futur del treball i de l'economia.
9. Les ciutats han de dinamitzar la cultura que les fa prosperar.
10. Les ciutats són el centre del nou futur que, per tant, naturalment, haurà de ser construït com un exercici democràtic i col·lectiu.

11. CAFÈ-CLOENDA

Participants:

Miquel Pueyo, *alcalde*; **Joana Soto**, *antropòloga*; **Antoni Gelonch**, *colleccionista d'art i advocat*; i **Carmina Pardo**, *assessora fiscal i activista*.

Antoni Gelonch,

advocat, colleccionista d'art, membre honorari de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi.

Reflexió general: detecto que amb la Covid-19, a part dels virus sanitaris, als quals he dedicat bona part de la meua vida, hi ha virus socials.

- Virus de la simplicitat: situacions complexes es poden resoldre amb fórmules màgiques i això amb uns missatges curts s'arregla.
- Virus de les grans paraules, no saps que hi ha al darrere.
- Virus de la desconfiança, hi ha la burocràcia que promou la desconfiança en el ciutadà, que ha de pagar per avançar la plusvàlua. En moments de comunicació, que encara es publiqui al BOE...

Crec que **el cos social ha canviat i la burocràcia no ha canviat i hi ha unes disfuncions que hauríem d'arreglar** perquè necessitem vacunes de cavall enlloc de vacunes humanes.

Oscil·lació entre la individualitat i l'aparició de noves solidaritats. A futur, a banda de la interacció amb altres administracions i la visió antropològica, a mi em preocupa la **imatge de marca de la ciutat de Lleida**. Caldria fer un *benchmarking* permanent, ha de decidir a què es vol assemblar i com s'hi vol assemblar. Em sembla que hi ha dos referents possibles :

- Cultura: la ciutat de Basilea, una ciutat suïssa important, tenen tres museus i a Lleida s'hauria de redefinir el pla de museus i s'hauria de refocalitzar en tres de bons i no una plèiade que sobreviu.
- Medi Ambient: hi ha una ciutat que em sembla especialment interessant que és La Rochelle. Ens hauríem d'agermanar amb algú més que amb Foix

Un altre focus s'hauria de posar en la Universitat de Lleida, crec que hi ha una certa dispersió i que s'hauria de focalitzar més en la recerca.

La col·laboració publicoprivada s'ha de fer de veritat i

això vol dir que els dos hi surten guanyant. De vegades, el sector públic no acaba d'entendre que hi ha d'haver compensacions per al sector privat per fer-la. Ha de ser clar i net des del primer dia.

Aquesta col·laboració s'hauria d'incentivar en el camp de la cultura, sortint de zones de confort. He vist que la Conselleria de Cultura s'ha reunit amb els artistes visuals, músics.... No s'han reunit amb els col·leccionistes ni mecenes, que són els que mouen els mercats... Hi ha tres verbs que hauríem d'utilitzar més i que la Covid ens hi porta:

- Racionalitzar: Hi ha coses que no les podem fer i s'haurà de dir moltes vegades que no però es necessiten explicacions convincentes
- Compartir: estaria bé pensar en grans exposicions o concerts, compartir-los per disminuir costos. Ens hem de començar a organitzar per compartir
- Mesurar: en les escoles de negoci es diu que el que no es mesura no s'ha fet.

Normalment els drets socials eren sanitat, ensenyament i drets socials. Els primers desenvolupats, i serveis socials en les beceroles i dins dels drets socials hi

hauríem d'afegir la cultura i dedicar-hi el mateix interès. La cultura fa ciutat, ens ha sobrat totxo i ens han faltat idees.

Joana Soto

Escotar la ciutat i com la senten els veïns i veïnes, des d'aquest punt de vista serà més senzill, humà i proper. El repte de la Covid ha posat sobre la taula algunes de les disfuncions que ja hi havia abans d'aquesta pandèmia, les ha fet més visibles. Caldrà veure quins són els elements sobre els quals caldrà posar el focus d'atenció.

El filòsof italià Franco Berardi diu que ell imagina dues possibles sortides a aquesta crisi:

- La primera és una sortida força pessimista. Dibueix la situació: la malaltia ens ha espantat tant que en podem sortir havent interioritzat la por al cos de l'altre. Llavors aquest plantejament converteix l'individu en un potencial transmissor de la malaltia i en un potencial enemic. Si ho interioritzem com a societat, n'hauréem sortit més individualistes, estancs i amb la necessitat de defensar-nos a

nosaltres mateixos.

- El segon escenari que planteja és molt més optimista i proposa que la solitud del confinament ha fet que la gent en sortim amb unes ganes enormes d'abraçar l'altre i, per tant, de fer comunitat. D'alguna manera escoltant el debat la meua sensació és que totes i cadascuna de les propostes abraçaven aquesta segona idea de, si us plau, intentar construir aquest escenari postpandèmia des de la idea de la comunitat que es planteja.

La intervenció del Tatxo hauria de fer-nos de mirall, el sector cultural és on treballa i ell va posar-nos sobre la taula la **possibilitat de convertir la ciutat en un pol cultural i la inversió no és ni tan agressiva, ni tan trencadora ... Hi ha ciutats que ja no poden tirar enrere perquè el camí que han construït ha destruït el teixit social. Nosaltres encara tenim aquest camí per recórrer.**

Quan ell parlava de la imatge que es té des de fora de la ciutat de Lleida, aquesta imatge potser no del tot positiva. Recordava un article d'un professor de la Universitat Rovira i Virgili, Enric Castelló, que deia que **TV3 té una assignatura pendent amb Lleida perquè ha ajudat a construir aquesta imatge d'una ciutat,**

d'un territori ple de tòpics. Ell deia que no hi ha sèries que hagin situat la ciutat de Lleida més enllà de l'humor (*Gran Nord, Lo Cartanyà...*), no hi ha cap sèrie centrada a Lleida com s'ha fet a Barcelona, Girona o Vilafranca, i deia que des de Lleida també es poden fer sèries dramàtiques de qüestions profundes més enllà d'aquests tòpics.

Caldrà **reavaluar la imatge que es té de Lleida des de l'imaginari col·lectiu** i Tatxo donava un paper rellevant a la cultura. Lleida té una matèria excepcional, moltes companyies que des de fa molt de temps treballen molt bé, són companyies molt premiades, amb una qualitat sobradament mostrada. El planter d'escriptors i escriptores que no tenen res a envejar i que segurament són menystinguts perquè han tingut la mala sort d'escriure des de Lleida... Això, si d'alguna manera la ciutat es pot reconvertir i treballar en aquest camí des de tots els punts de vista per convertir la ciutat en un lloc d'atracció cultural tenint en compte l'horta, el turisme i la sostenibilitat.

Es va presentar el Festival Grec i el monòleg era de la filòsofa Marina Garcés, que escrivia: "Si la cultura és alguna cosa és precisament això: inventar les vides que no tindrem". Crec que és una reflexió important a

l'hora d'entendre aquest paper important de la cultura, que requereix una inversió menor que altres infraestructures, és un element important a tenir en compte. Serveis públics: una de les conclusions que s'han posat sobre la taula és la necessitat de tenir en compte els recursos públics i augmentar-los. Ho hem vist en les retallades de sanitat i privatitzacions. És cert que la remunicipalització dels serveis està en mans dels municipis i és important posar aquest debat a sobre de la taula.

Crida l'atenció que cap de les propostes al sortir del confinament hagi estat la necessitat de revertir les privatitzacions i el projecte de retallades que es va dur a terme des de la crisi del 2008. Les propostes han anat molt centrades en l'individu però no revertir les conseqüències de les polítiques d'austeritat i d'un model de sanitat que gradualment ha anat privatitzant recursos amb la mirada posada, evidentment, en l'obtenció de beneficis.

Aquesta crisi ha demostrat que el capitalisme genera un sistema molt fràgil que no ha permès cuidar la vida de les persones. I el que hem estat fent fins que no ho hem necessitat de veritat ha estat desposseir-nos d'allò que teníem en mans públiques amb l'única voluntat de guanyar diners.

Em sembla important exposar la necessitat d'inversió pública, en sanitat i ara haurà de ser sí o sí, tenint en compte la diversitat, que té a veure amb una qüestió de classe, de gènere...

La pandèmia ha afectat molt especialment les dones, que s'han carregat a l'esquena aquesta crisi sanitària i, per tant, és important tenir en compte la possibilitat de revertir les situacions perquè ha demostrat que els recursos públics han d'estar en mans públics.

Carmina Pardo

Crec que cal donar veu a moltíssima més gent, impossible donar-l'hi en una primera. El tema de participació ha sortit en totes les ponències. Per tant, més àgors.

És parlar a veure com hem començat a sortir pel carrer, veure el veí... ha estat molt estrany, l'Ajuntament hi pot fer moltes coses però com a ciutadans hem de prendre nota que hi ha moltes oportunitats que ens donarà el fet d'haver sortit al carrer d'aquestes maneres fins i tot una mica estranyes.

Paper dels ciutadans i l'administració vers el ciutadà de cara a crear una ciutat agradable, confortable,

d'oportunitats, etc.

A més ens ha ensenyat una multitud de qüestions que l'Ajuntament haurà de ser el capdavanter i la ciutat haurà de replantejar-se i repensar-se. Un exemple pràctic: cada dia veiem cues a Correus, que no és municipal i l'administració és absolutament necessària. Veure com no es pot solucionar d'altra manera.

Reptes a l'Ajuntament en cas de pandèmies i en cas de situacions excepcionals com aquesta, que duraran bastant temps i haurà de fer de portaveu i de capdavanter davant d'altres administracions i personalitats tant jurídiques com físiques perquè el ciutadà de Lleida se senti acompanyat i que hi ha algú que mira per ell.

Sembla que hi hagi un divorci entre cultura, indústria i tota la part de producció i negoci. No només es necessita la cultura a nivell anímic sinó econòmic. La cultura és un dels altres temes que tenia com a eix transversal, a banda de la participació. Crec que la cultura s'ha dit que no era present a l'Àgora, al contrari, ha estat present a totes les àrees. En aquests moments de la pandèmia amb la cultura, sort n'hem tingut. Parlaves amb gent que mai s'hauria plantejat veure una obra del Teatre Lliure i durant la pandèmia ho ha fet. Per a Lleida ciutat és una bona oportunitat. La cultura

no vull dir que ens salvarà, però seria una aposta important de ciutat: incorporant-hi l'Horta... Primer ens ho hem de creure nosaltres i ens n'hem d'enorgullir. TV3 ha fet una homogeneïtzació que no és bona.

Al nucli antic crec que se li ha fet tantes ferides, que el barri històric gairebé l'has d'intuir. Crec que hi som a temps, però hi ha d'haver una complicitat entre els ciutadans, govern, oposició... De totes les persones, si no, realment no ens en sortirem. Soc crítica amb tot allò que és criticar per criticar i no donar suport.

Pandèmies cròniques, desigualtats que ens preocupen i ara més. Abans de la pandèmia les dones estaven discriminades i hi han continuat estant i, a sobre, han tingut tota la repercussió del teletreball i qüestions que han picat molt fort dins les famílies, persones.

Algun dels ponents parlaven de treure els vehicles de les ciutats, és una bona pensada, s'ha d'anar cap aquí. Parlava d'illes que s'han fet a Barcelona i amb 10km com a molt s'hi pot incloure tothom. El concepte que és la Guàrdia Urbana qui garanteix els drets sola no pot ser. Hi ha d'haver un concepte diferent perquè hi ha un treball social, comunitari, en el qual no calgui que la Guàrdia Urbana sigui qui t'estigui garantint els teus drets.

Ha sortit el tema del control, crec que qui més qui

menys ha notat aquesta mirada... S'ha de fer perquè ho demana el tema de la Covid, aprofitant els temes sanitaris amb prudència i sense por va entrant... Haurem d'estar molt alerta perquè la gent reconegui aquestes situacions i sàpiga que no s'ha de tenir por, s'ha de ser prudent.

Miquel Pueyo

Antoni Gelonch, tant tu com la Carmina Pardo us heu referit a l'administració elefant, però m'ha agradat molt el terme del Ramon Marrades de "burocràcia creativa" i li hem de demanar que vingui a fer una diagnosi. Hi ha persones amb empenta, ganes, il·lusió, ens ha permès veure quines eren les feines essencials i que han estat a primera línia.

La reflexió sobre una ciutat ha de combinar les visions des de dins, el coneixement profund del Josep Maria Llop, amb les visions des de fora.

Som una ciutat cosmopolita: tenim 135 nacionalitats diferents, les arrels dels ciutadans en un 20% provenen de fora. Això pot generar tensions però és una font d'oportunitats.

Sobre el Centre Històric, citat per la Carmina, em

quedo amb el que apuntava Josep Maria Llop, que el centre històric de Lleida està integrat pel Turó, l'Eix Comercial i el Barri Antic i té 66 hectàrees. Això significa que és el més gran de Catalunya.

Està clar que hi ha una perspectiva psicosocial sobre la perspectiva que els lleidatans i lleidatanes tenim de la ciutat. En qualsevol cas crec que ens hem de comprometre a continuar amb Àgores, sigui amb un format on-line o híbrids, que en els propers mesos ens podrem permetre.

M'agradaria repassar algunes demandes i compromisos que podríem assumir:

- Hi ha dies per realitzar aportacions. Lleida té 138.000 mirades diferents.
- Ha estat un format nou, participatiu, plural i sostenible en costos d'organització, pagarà la pena fer noves àgores.
- Ressenya la participació d'experts, la participació de ciutadans, empreses. Ha estat bàsic.
- S'ha parlat de polítiques socials, voldria recordar que durant el confinament la inversió que ha hagut de fer la Paeria en ajuts alimentaris s'ha multiplicat per quatre. He visitat el Banc dels Aliments i

estan notant una tensió creixent. Hi ha nous usuaris de serveis socials i bancs aliments. L'impacte de la crisi no l'hem pogut mesurar suficientment.

- Han aparegut propostes molt diverses, la gent de la Moció del Dret a Morir Dignament, aprovada el 2017, ens recorda que hem d'aplicar una sèrie d'acords.
- Sebastià Barranco, del col·legi de metges, ens recorda que creu, i hi estic d'acord, que la Paeria igual que participa de la governança i de la gestió del sistema educatiu, hauria d'entrar també en la governança dels centres sanitaris de la ciutat. Em sembla una idea excellent. Un dels elements de resiliència ha estat el funcionament de les estructures sanitàries.
- El tema de la mobilitat és un dels temes que més s'han debatut. Crec que durant aquesta legislatura la mobilitat serà un tema clau, no serà fàcil, hi haurà resistències al canvi, però serà estrella durant la legislatura.
- Vull assumir una crítica que s'ha fet: "No heu donat prou importància a la cultura". No tenia un espai propi, però he de dir que en totes les àrees ha acabat sortint la cultura que a mi, fins a cert punt, m'ha semblat una manera més interessant

de fer-ho perquè vol dir que la cultura penetra o amara la resta d'activitats.

- Compromís de recollir aquestes aportacions, teníem un PAM enllestit abans de la Covid, li ha clavat una destrallada enorme i l'hem hagut de revisar i tindrem en compte les aportacions.

De tot el que s'ha apuntat en prenc nota:

- Paper de les ciutats al segle XXI
- Recordo que també estem agermanats amb Heifei, que ens va proporcionar EPIS en un moment difícil
- Les reflexions de l'urbanista Josep Maria Llop sobre la predominància de les ciutats mitjanes
- El que s'ha dit sobre capitalitat i lideratge
- Una remarca referida a la proximitat dels agents locals i de les institucions a Lleida
- La diversificació de la nostra economia, no oblidem que també té una dimensió industrial, tot i que no la que voldríem.
- Compromís que hi hagi altres Àgores de forma digital o híbrida.

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

amb el suport de: **Diputació de Lleida**